

SUVANNON

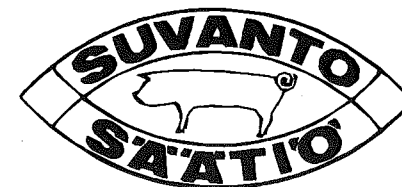
SEUTU

*Kaunista
äitienpäivää*

SUVANNON YMPÄRISTÖN
KOTISEUTULEHTI

Kuupon talon raunioilta Keljasta. Juho Kallosen jäämistöstä löytyneitä kuvia lähetti julkaistavaksi Lilja Rantala. Lisää hänen albuminsa antimia on sivuilla 13-14.

N:o 3 • 1998

TOUKOKUU

TOIMITUKSEN TUOLI

Toukokuinen tervehdys teille, äideille ja kaikille muillekin!

Viime aikoina on tullut useita puhe-
luita ja kirjeitä, joissa on kerrottu monien kirjoitusten myötä ihmisten tavanneet toisiaan vuosikymmenten jälkeen. Samalla on selvinnyt erinäisiä asioita, joten Suvannon Seutu on todistetusti täyttänyt tehtävänsä karjalaisen ja sakkolalaisen perinteen vaalijana ja yhteydenpitäjänä. Kiitos teille kaikille, lehden tekijät ja lukijat.

Lisäksi on tullut huolestuneita soittoja, onko tämän vuoden tilausmaksulipuke kadonnut. Tuskinpa vain, sillä lehden laskutus on käsillä vasta nyt toukokuulla. Mikäli laskuissa on epäselvyyksiä, yhteyttä voi ottaa toimitukseen tai säätiön nokkamieheen, Esko Kalloseen.

Kesä tapahtumia odotellessa, aurinkoisia päiviä kaikille sakkolalaisille jälkipolvineen!
-MRT

SUVANTO SÄÄTIÖN STIPENDIRAHASTON APURAHAT HAETTAVANA

Suvanto Säätiön stipendirahaston apurahat julistetaan haettaviksi toukokuun 15. päivään 1998 mennessä. Vapaamuotoiset hakemukset pyydetään lähettämään säätiön valtuuskunnan puheenjohtajalle osoitteeseen: Hannu J. Paukku, Harjatie 5, 32210 LOIMAA KK.

Apurahat on tarkoitus jakaa seuraavissa Sakkola-juhlissa elokuun ensimmäisenä viikonvaihteena Juupajoella. Apurahaa voivat hakea sakkolalaista sukujuurta olevat korkeakoulu- ja ammattikorkeakouluopiskelijat. Apurahan saamisen ehtona on Suomen kansalaisuus. Hakemuksesta tulee ilmetä hakijan sakkolalaiset sukujuuret, opiskelupaikka, opiskelujen alkamisajankohta sekä lyhyt selvitys opintomenestyksestä.

SUVANTO SÄÄTIÖN HALLITUS

Myydään

SAKKOLA-RAUTU KANSALLISPUKU,
vähän käytetty, itsetehty, koko 40, hp. 5 500 mk/ tarjous.
Puh. 03- 363 2181/ iltaisin.

VULLIEN SUKUSEURA KOKOONTUU

Lempäälässä Hotelli Kanavassa, os. Latotie 1, heinäkuussa 4.-5.7.1998.

Lauantai 4.7.

klo 12 – 14 majoittuminen

14 – 15 avajaistilaisuus, malja + kahvit

15 tutustuminen paikkakunnan nähtävyyksiin

18 ohjelmallinen juhlaillallinen

Sunnuntai 5.7.

klo 8 aamiainen

9 varsinainen sukokokous: sääntöjen määräämät asiat

10 osallistuminen jumalanpalvelukseen Lempäälän kirkossa

Jumalanpalveluksen päätyttyä seppeleenlasku

Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä

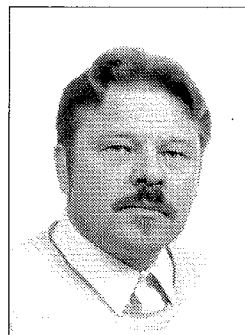
Ennakkoi ilmoittautuminen pj. Pauli Kurikalle, os. Villilänniemi 8 B 5, 33300 Tampere, puh. 03 – 343 1561, 040 559 2560.

Tervetuloa!

Sukuseuran hallitus

PAUKUN PALSTA

Suvanto Säätiön valtuuskunnan kevätkokouksessa asetettiin tavoitteeksi edistää ystävyysskuntatoimintaa entisen Sakkolan kunnan alueiden ja niiden nykyisten Suomen kuntien kesken, joihin sakkolalaisia on sijoitettu.

Entisen Sakkolan alueita kuuluu ainakin kolmeen eri nykyisen Venäjän hallintoalueeseen. Suvannon pohjoispuoli kuuluu Sakkolan kirkolla pääpaikkaansa pitävään hallintoalueeseen. Suvannon eteläpuoli puolestaan kuuluu Petäjäjärven hallintoalueeseen ja Kiviniemen alue Vuoksen suunnalla olevaan hallintoalueeseen.

Tavoitteena on, että saataisiin näiden Sakkolan alueita nykyään hallinnoivien venäläisten "kuntien" päättäjien ja asukkaiden sekä niiden Tampereen ympäristön kuntien kesken yhteistoimintaa, joihin sakkolalaisia on sijoitettu. Säätiön tehtävänä olisi toimia yhteistyöelimenä ja koordinoita kuntien välistä ystävyysskuntatoimintaa.

Toivottavaa olisi, että Kanta-Suomessa olevien sakkolalaisten asuttamien kuntien kesken saataisiin yhteistyötä ja ne voisivat kollektiivisesti olla Sakkolan alueen kuntien kanssa yhteistyössä.

Ystävyysskuntatoiminta on jo saatu käytännössä alkuun, sillä Sakkolan (Gromovon) kunnanjohtaja Anastasia Bakatsh oli syksyllä 1996 Punkalaitumen kunnan vieraana ja vastaavasti Punkalaitumen kunnan edustajat vierailivat Gromovossa kesällä 1997. Punkalaitumen kunnanjohtaja Lasse Laasjärvi onkin sanonut, että on luonnollista, että Punkalaidun on ensimmäisenä luomassa ystävyysskuntasuhteita Sakkolaan, sillä sakkolalaisia asutettiin aikoinaan suhteellisesti eniten nimennomaan Punkalaitumen kuntaan.

Ystävyysskuntatoiminta entisen Sakkolan alueen kanssa on tietävästi ollut esillä Punkalaitumen lisäksi ainakin Lempäälän kunnassa. Tällainen ystävyysskuntatoiminta on venäläistenkin viranomaisien mielestä kannatettavaa. Käkisalmen aluejohtaja Oleg Martinov suosittelee lämpimästi alueensa kunnille ystävyysskuntatoimintaa suomalaisten kuntien kesken. Käkisalmen ja ilmeisesti koko Karjalan kannaksen alueen kunnilla ei tällaista ystävyysskuntatoimintaa juurikaan ole, vaikka siihen on venäläistenkin taholta pyritty.

Ystävyysskuntatoiminta ja muu vapaaehtoiselta pohjalta tapahtuva tavalisten ihmisten välinen yhteistyö on näissä yhteiskunnallisissa oloissa paikallaan. Toiminnan tavoitteena on tutustuttaa nykyisen Sakkolan asukkaita

ta entisen Sakkolan asukkaisiin ja heidän jälkeläisiinsä sekä näiden asuin-
joilla asuviin muihin suomalaisiin. Toiminnan tarkoituksena on tasoittaa tietä sille, että kotiseutumatkoiilla Karjalan kannaksella voisimme kokea olevamme vielä enemmän kotonamme kuin mitä se tällä hetkellä on mahdollista.

Sakkolalaisten sukujen sukuseurat hoitavat myös mitä suurimmassa määrin ystävyysskuntatoimintaa entisen Sakkolan asukkaiden keskuudessa. Sukujen yhteiset matkat ovat viime aikoina yleistyneet ja matkalaiset ovat luoneet vankkoja ystävyyssiteitä entisillä kotipaikoillaan asuviin venäläisiin. Sakkolalaisten sukujen sukuseuroja on perustettu jatkuvasti lisää ja Suvannon Seutu on tarjonnut palstatilaa myös näiden toiminnan uutisoimille.

Paukkujen suku- ja sukuseuran perustamismatka tehdään Sakkolan Punkulaan 23.-26.6.1998. Mikäli olet kiinnostunut matkalle osallistumisesta, ota pikaisesti yhteyttä allekirjoittaneeseen.

Hannu J. Paukku

Suvanto Säätiön
valtuuskunnan puheenjohtaja

Suvanto-Säätiö on osaltaan viritellyt yhteistoimintaa vanhan kotipitäjän suuntaan: kuva viime kesän pitäjäjuhlien juhlapäiväisiltä. Nyt tarkoituksena on vauhdittaa myös ystävyysskuntayhteistyötä Gromovon ja niiden suomalaisten kuntien välillä, minne sakkolalaisia on sijoitettu.

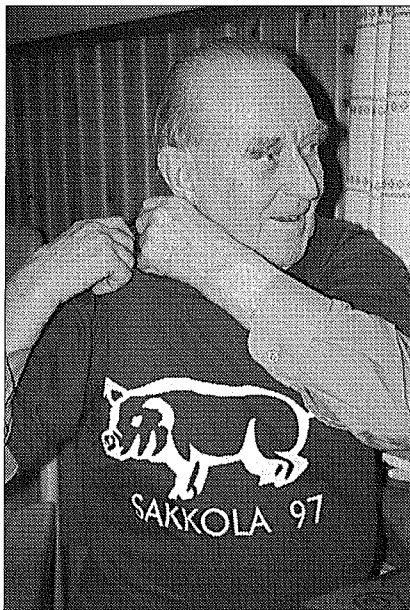
VUOSIA TÄYTTÄNEITÄ

80 vuotta täytti 21.12. 1997. Kyllikki Toivanen, omaasukua Äikäs, Riihimäellä. Hänen kotikylänsä oli Sakkolassa Kiviniemi. Syntymäpäiviään hän vietti lastensa ja lastenlastensa ympäröimänä. Hänen harrastuksiinsa kuuluvat käsityöt, marttatoiminta sekä lauluoro.

90 vuotta täytti 25.4.1998. Alma Saarinen, entinen Pursiainen, omaasukua Nirkkonen. Hän on kotoisin Sakkolan Petäjärvellä ja asuu nykyisin Kuopiossa Luistelijantiellä. Tytär miehineen ja tyttären lapset perheineen haluavat onnitella äitienpäivän johdosta.

85 vuotta täytti Yrjö Raaska 13.4.1998. Suvanto-Säätiön pitkäaikainen puheenjohtaja evp. vietti merkkipäivänsä ilman vastaanottoa.

Petäjärvellä lähtöisin oleva sähkötekniikko Yrjö Raaska ehti aloittaa työnsä jo kotikylässään sen sähkölaitoksen hoitajana. Kannaksella saatiinkin sähköistämisen hyvään vauhtiin ennen sotia; Raaska kertoo vetäneensä seitsenhenkisen miesporukan kanssa linjoja Kivennavalle ja Kanneljärvelle. Jo asevelvollisuusajanaan hän sai puhelinmekaanikkokoulutuksen,

Aino Kuisma vietti 80-vuotissyntymäpäiviään runsaslukuisen perheensä kanssa Hyvinkäällä 28.2.1998. Aino Kuisma on syntynyt Sakkolan Valkjärven Korpjoilla ja puolisonsa Eero Kuisma Luprassa. Aviossa he ovat olleet jo 56 vuotta, eli kultahäitä vietettiin jo muutama vuosi sitten. Lapsia pariskunnalla on seitsemän tyttöä ja kaksi poikaa, lapsenlapsia 21. Kuvassa seppelpäinen sankari puolisonsa kanssa.

ja oli viestilinjalla myös upseerikoulussa. Hän osallistui molempiin sotiin ja viettää nyt reserviläisen päiviään kapteeniksi ylennettynä.

Sotavuosien jälkeen mies perheineen oli kotvan aikaa Nurmijärvellä, mutta muutti sitten perheen, sukulaisten ja tuttujen sijoituspitäjään Hämeeseen, Vesilahteen. Perheeseen syntyi neljä tytärtä, puolisona on Anna os. Kähäri Raudusta.

Vesilahteen asettuessaan Raaska perusti oman sähköliikkeen, jota johti 50 vuotta. Nyt 85-vuotias yrittäjä on kohdaltaan laittanut pillit pussiin.

Yrittäjäntyönsä ohella Yrjö Raaska on sinnikkäästi vaalinut karjalaisuutta. Hän oli mukana perustamassa Suvanto-Säätiötä ja toimi liki 50 vuotta sen puheenjohtajana. Vaikka Raaska muutama vuosi sitten jätti säätiön puheenjohtajuuden, hän toimii edelleen työryhmissä, jotka pitävät yhteyttä Sakkolaan.

Lisäksi hänellä on ollut lukuisia kunnan ja seurakunnan luottamustoimia sekä tehtäviä monissa yhdistyksissä ja yhteisöissä.

Suunnistusharrastus on pitänyt ikämiehen liikkuvana; viimeisimmän kilpailunsa hän kävi Mikkeliissä Karjalan Liiton kilpailuissa liki kahdeksankymppisenä. Nykyisin sarkana on hiihtoliikunta omakotitalon askareissa.

VUOSIA TÄYTTÄNEITÄ

75 vuotta täytti Loimaan kunnassa Paavo Paukku 29.3.1998. Paavo Paukku on syntynyt Sakkolan Keljassa. Hän kuuluu sakkolalaisten porsasparisniekkojen sukuun kolmannessa polvessa. Sotien jälkeen, siviiliin siirryttyään, hän harjoitti muutaman vuoden porsaskauppaa, mutta varsinaisen elämäntyönsä hän teki maanviljelijänä Punkalaitumella ja Loimaalla.

Hyvin ansaittuja eläkevuosiaan Paavo Paukku viettää Loimaan Hirvikoskella.

80 vuotta täytti 2.12.1997 Vilho Nasakali Torontossa, Kanadassa. Hän on lähtöisin Sakkolan Haitermaalta. Kuvassa 9-vuotias pojantytär Elisa ojentaa isoisälleen syntymäpäivälahjaksi ensimmäisen keramiikkatyönsä.

**LÄMPIMÄT
KIITOKSET**
Suvanto-Säätiölle,
Lempäälän Kisa ry:lle,
Samppahiihdon vetäjälle
Hannu Turkkiselle ja
kaikille Teille, jotka olitte
mukana järjestämässä,
hiihtämässä tai muutoin
mukana
SAMPAN
MUISTOHIIHDOISSA
17.3.1998 Lempäälässä.

Kiitollisina
Samppa Viskarin
omaiset

Samppa Viskari parhaimpina
hiihtouransa päivinä.

Pursiaisia seitsemän sarja

Sakkolan Petäjärvellä eleli Ahlströmin piiripäällikkönä ennen sotia Adam Pursiainen ja vaimonsa Helena, omaasukua Hinkkanen. Heillä oli kuusi poikaa ja "jokaisella yksi sisar". Heistä vanhin oli tytär Helmi s. 1900, Toivo 1902, Onni 1905, Uuno 1907, Leo 1911, Lauri 1915 ja nuorin **Pauli, joka täyttää 20.5.1998** vuosia 80. Toiset ovat jo nukkuneet pois.

Pauli elelee vaimonsa Lainan kanssa Mikkeliissä palvelutalossa. Pauli-setää onnittelee veljen tytär perheineen Kuopiossa. Valokuva on otettu Laurin hautajaisissa vuonna 1947. Pauli kuvassa oikealla.

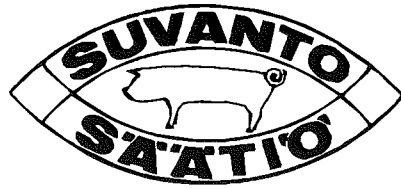
Suvanto-Säätiö hakee nimenmuutosta Sakkola-Säätiöksi

Suvanto-Säätiön vuosittainen valtuuskunnan kokous pidettiin Lempäälässä 28.3.1998. Kokous valitsi valtuuskunnan puheenjohtajana jatkaamaan Hannu J. Paukun Loimaalta. Valtuuskunnan kokoonpano pysyi muutenkin entisenkaltaisena, paitsi että edesmenneen varapuheenjohtaja Samppa Viskarin tilalle nimettiin Hannu Turkinen Lempäälästä. Varajäsenenä toimineen Turkkisen tilalle Esko Kallosen henkilökohtaiseksi varajäseneksi kutsuttiin Olavi Lopenen.

Valtuuskuntaan kuuluu kaikkiaan 12 jäsentä, joilla kaikilla on henkilökohtaiset varamiehet: Hannu J. Pauku (Pauli Kurikka) Hannu Turkinen (Heimo Viskari) Eila Aro (Aulis Airo) Esko Kallinen (Olavi Lopenen) Martti Karonen (Eino Kuisma) Lauri Lamppu (Juha Kuisma) Pertti Lopenen (Onni Jääskeläinen) Maija-Liisa Mäkelä (Veikko Karvonen) Aulis Rastas (Eino Kuisma, Punkalaidun) Marjo Ristilä-Toikka (Pekka Pitkänen) ja Aaro Viskari (Soini Kekki).

Myös säätiön hallituksen koostumus on ennallaan yhtä muutosta lukuunottamatta: varajäseneksi hallitukseen Turkkisen paikalle valittiin Teuvo Viskari. Hallitukseen kuuluvat varsinaisina jäseninä puheenjohtaja Esko Kallinen, varapuheenjohtaja Aaro Viskari, sihteeri Matti Naskali sekä Yrjö Raaska ja Esteri Lopenen. Varajäseniä Teuvo Viskarin lisäksi ovat Ritva Koski ja Anneli Kuisma.

Kokouksessa hyväksyttiin vuoden 1997 tilit ja toimintakertomus. Koska taakse jäi 50-vuotisjuhlavuosi pitäjänjuhlineen Sakkolassa, saatiin toiminta todeta vilkkaaksi ja myös varoja vieneeksi. Tilinpäätös näytti 53 000 markkaa alijäämää, mutta säätiön talous on silti edelleen vakaalla pohjalla. Kuluvana vuonna odotetaan saatavan metsänmyyntituloja ja maapohjakorvauksia, sillä Lempäälää halkova moottori-

tie vie maata myös säätiön omistamalta metsäpalstalta.

Toimintaa on odotettavissa myös tälle vuodelle. Pääsiäisen alla sankaripatsastoimikunta vieraili Sakkolassa ja Pietarissa tutkimassa tarjolla olevia muistokivivaihtoehtoja. Patsaan suunnitelmat ovat valmiina ja työstä on pyydetty kolme tarjousta: yksi suomalainen, yksi suomalais-venäläinen ja yksi venäläinen.

Patsastoimikunta ei vielä huhtikuksella käynnillään tehnyt lopullista materiaalivalintaa tarjolla olevista kivilaaduista.

- Patsas on joka tapauksessa päätetty teettää Venäjän puolella, koska hanke käy niin huomattavasti halvemmaksi niin työn, materiaalin kuin mahdollisten kuljetuskustannusten osalta, summaa Esko Kallinen.

- Asia ratkaistaan pikapuoliin. Suunnitelmissa on saada sankaripatsas uudelleenpystytettyä jo tänä kesänä ja viettää patsaanpaljastusjuhlatkin ehkä elokuun puolivälissä. Alustavia tiedusteluja on tehty matkatoimistoihin ja hotelliin Kiviniemeen, joten asiasta kiinnostuneet voivat ottaa yhteyttä. Mikäli patsas saadaan pystyyn suunnitellun aikataulun mukaisesti, toivotaan juhlatilaisuuteen tietysti taas runsaasti yleisöä, Kallinen selvittää.

Vuosikokouksessa käsiteltiin ensimmäisen kerran säätiön sääntömuutosta, jonka myötä myös Sakkolan pitäjänperintä vaalivan yhteisön nimi tulee muuttumaan. Kokous oli varsin yksimielinen nimenmuutoksesta Sak-

kola-Säätiöksi, mutta asia tarvitsee vielä toisen valtuuskunnan kokouksen ja hyväksymisen.

Suvannon Seutu lehti tulee kuitenkin pitämään nykyisen nimensä. Lehden tilaushinta pysyy entisellään eli vuosikerran saa 80 markalla myös ensi vuonna.

Suvanto-Säätiö aikoo jatkaa myös ystävyyskuntasuhteiden virittelyä Gromovon ja sakkolaisia Suomessa sijoittaneiden kuntien kesken. Punkalaitumeltahan on jo yksi kuntavierailu Kannakselle tehty. Keskusteluissa väläytettiin ajatusta, että ko. toimintaan saattaisi saada myös Euroopan Union rahoitusta.

Säätiö jakaa tänä vuonna stipendejä sakkolaista sukujuurta oleville opiskelijoille. Kokous päätti muistaa stipendillä myös sakkolalaista syntyperää olevaa näkövammaishihtäjä Sisko Kiiskistä (os. Nuora). Hän suksi Naganon paraolympialaisista kolme mitalia.

Tämänkesäiset Sakkola-juhlat pidetään Juupajoella, ja vuoden 1999 pito-paikaksi on tulossa Huittinen. -MRT

Kultainen ansiomerkki

Suvanto-Säätiön hallituksen puheenjohtaja ESKO KALLOSELLE on myönnetty Karjalan Liiton kultainen ansiomerkki.

Kallinen vastaanotti merkinsä 26.4.1998.

Lämpimät onnittelut!

Sakkolan tyttärelle olympiamitaleita

Kun Sakkolan Petäjärveltä lähtöisin oleva Kalervo Nuora opasti lapsiaan liikunnallisten harrastusten pariin evakkomailla Hämeessä, ei isä varmaan arvannut, että Sisko-tyttärestä joskus sukeutuu olympiavoittaja.

Näin kuitenkin kävi Naganon paraolympialaisissa, vammaisille järjestetyissä olympialaisissa. Heikkonäköisten sarjassa hiihtävä Sisko Kiiski, omaasukaa Nuora, on nykyisin kansainvälisen tason kova hiihtonimi, jota niin Venäjän, Norjan kuin muidenkin maiden kilpakumppanit saavat kavahtaa.

Lempäälässä perheensä kanssa asuva 42-vuotias hiihtäjärouva Lykki Naganosta täyden värisuoran: kultaa perinteisen hiihtotyylin 15 kilometriltä, hopeaa perinteisen vitoselta sekä pronssia vapaan tyylin viideltä kilometriltä. Ennestään mitalisaaliina on suomen-, euroopan- ja maailmanmestaruuksia. Isän kannustama perinteinen on edelleen Siskon vahvempi laji, vaikka uudempi vapaa hiihtotekniikka sujuu myös.

Sisko Kiiski aloitti urheilijanuransa vuonna 1991 – pari vuotta sen jälkeen, kun hän sai tiedon näköä heikentävästä silmäsairaudestaan. Verkkokalvon rappeutuma on aiheuttanut putkinäön eli Sisko näkee vain suoraan eteensä. Siksi kilpailuissa tarvitaan apuna opashiihtäjää, vaikka suuren osan harjoittelusta hiihtäjä pystyy huolehtimaan itse tutuilla laduilla Lempäälässä ja Valkeakoskella. Opashiihtäjänä toimii Tuomas Törrönen Joensuusta, ja valmentaja on Pekka Koponen Lahdesta.

- Heille kuuluu suuri kiitos menestyksestä, muistaa mestari.

Lempäälässä asuvan Sisko Kiiskin kotipaikka on Vesilahden ja Tottjärven maisemissa, minne Nuorat aikoinaan evakkoina asettuivat. Myös Siskon puolison, Kimmo Kiiskin, juuret ovat Sakkolassa, Lapinlahdessa.

- Isä Kalervo ei valitettavasti ehtinyt kokea kanssani tätä kaikkea. Isä kuoli juuri Lillehammerin kilpailujen alla. Häntä saan kuitenkin kiittää siitä, että meillä lapset hiihtivät ja urheilivat, toteaa Sisko.

Hänellä on tallessa myös Kalervo Nuoran pitämä vihko omista urheilu-suorituksistaan 1940- ja 1950-luvuilta. Vihkossa on lehtileikkeitä muun muassa Sakkolan pitäjänjuhlien kilpailuista sekä eri karjalaisurojen välisistä kitoista.

Suvanto-Säätiön vuosikokous päätti kiittää mestarihiihtäjää säätiön stipendillä, ja voittoisa vuosi on toki tuonut paljon muitakin mainetta ja vähän myös mammonaa. Silti vammaisurheilija saa edelleen itse kysellä tukijoita urheiluunsa, joka tällä hetkellä on Sisko Kiiskillekin aivan täysipäiväistä.

- Olen kouluttautunut kuntohoitajaksi, urheiluhierojaksi ja lymfaterapeutiksi, mutta urheilu vie nyt kaiken

Seppelä päässä ja olympiamitalit kaulassa. Petäjäjärven Nuoran sukua oleva Sisko Kiiski on niittänyt jo paljon kansainvälistä hiihtomainetta.

ajan ja käy kyllä työstä. Ensi vuonna edessä on Sveitsissä MM-esikisat, ja tavoitteena on olla mukana myös vuoden 2000 maailmanmestaruuskilpailuissa, sanoo voitokas hiihtäjä. -MRT

Kiiskin perheen kelpasi kilistellä äidin mitalijuhlissa. Oikealla puoliso Kimmo Kiiski, sitten mestarihiihtäjä Sisko sekä poika Mikko ja tämän kihlattu Jenni Naskali.

Metsäpirtin Pulakat tunsivat Laatokan voiman

Metsäpirtti, Neusaari, Taipaleenjoki ja Laatokka. Näissä maisemissa äitini ja hänen kuusi veljeään syntyivät ja kasvoivat. Äitini isä Tuomas Pulakka viljeli maata ja kalasti Laatokalla. Suurperheen elanto vaati kovaa työtä ja pitkiä päiviä ja lasten täytyi osallistua työnteekoon pienestä pitäen vanhempensa rinnalla. Elämä ei ollut helppoa, mutta suoranaista puutetta ei ollut.

Laatokka, tuo Karjalan meri, antoi jokapäiväisen leivän ja oli mahtava voima, mutta se oli myös ennalta arvaamaton ja julma. Mummon koettelemukset alkoivat, kun Tuomas äijä löydettiin hukuneena Metalasta 1901 talvella. Metala on Taipaleen jokeen laskeva sivuoja. Vanhin lapsista, Matti, oli yhdeksäntoista vuoden ikäinen, ja nuorin Albert oli vuoden vanha. Mummo ja seitsemän lasta ponnistelivat eteenpäin tavallisen ihmisen tavallista työteliästä elämää. Seitsemän vuotta myöhemmin 1908 toiseksi vanhin poika Simo hukui Laatokkaan 24-vuotiaana. Mummo uskoi, että kaikki tapahtui niin kuin oli sallittu ja elämä kasvatti kestämiään.

Vuotten vieressä lapset varttuivat. Mummolan isossa tuvassa oli paljon sänkyjä, väkeä oli paljon. Matt-eno meni naimisiin ja toi karjalaisen tavan mukaan nuorikkonsa lapsuuden kotiinsa ja sinne syntyivät myös lapset. Samoin teki Juho-eno mentyään naimisiin. Saman katon alla ja samassa tuvassa asui kolme sukupolvea. Ison tuvan toisessa päässä oli kaksi kamaria, isompi ja pienempi. Vanhin sisareni kertoi, miten mummo piti sen kau-

Olipa kerran...

niina, ikään kuin vierashuoneena.

Elämään mahtui aina pieniä ilojakin. Sisareni kertoi, miten mummo opetti hänet lypsämään ja hän sai nukkua mummon vieressä vierailllessaan kesäisin mummolassa. Yhdessä perhe hankki toimeentulon maata viljelemällä ja kalastamalla, niin monet tekivät Metsäpirtissä.

Kalaa tuli joskus paljon, Laatokka oli antelias. Pyydettiin siikaa, kuhaa, loh- ta, nieriää, muikkua (iso räpys, pieni molkke) ja kuoretta (kurvi). Kuoreen pyyntiaikana kalaa tuli niin paljon, että ne piti kuivattaa katoilla. Kuivuneet kalat säkitettiin ja syötettiin si- oille. Kuoreen haju on voimakas ja epämiellyttävä, mutta kalastajat eivät ajatelleet niin.

Kalaa vietiin paljon myös myyntiin Pietariin. Raja oli auki ja kauppa kävi hyvin molemmin puolin. Äitini kertoi veljiensä tuoneen hänelle villakankaita, vöitä ja silkkihiuveja Pietarista, jossa oli kaikenlaisia hienoja tavaroita. Muikkuja suolattiin korkeisiin puutyn- nyreihin talvea varten. Kylmäkuljetuk- sia ja jäähdyttämöitä ei silloin ollut, mutta serkkuni kertoman mukaan kel- larissa varastoitiin jäitä, joita laitettiin lohilaatikoihin säilyvyyden paranta-

miseksi. Säilöntämenetelminä oli vain kuivaus ja suolaus. Kalaa pyydettiin ainakin verkoilla ja rysillä. Myös ma- detta saatiin, serkkuni kertoman mu- kaan mateesta otettiin joskus vain mak- sa suurena herkkuna ja itse kala heitet- tiin pois.

Mummon sydän murtui jälleen, kun hänen nuorin poikansa Albert tapettiin raa'asti syyskuulla 1936, tämän men- tyä veljensä avuksi, joka oli joutunut riitaa hierovan ja tappelevan miesjou- kon ympäröimäksi. Kuolema kuuluu osana elämään, se on vaikea ja raskas läksy, joka pitää oppia. Omat muisti- kuvani ovat Albert-enon hautajaisista ollessani yhdeksänvuotias. Muistan vanhan mummolan, harmaan hirsita- lon, jossa nyt asuivat Albert-enon per- he ja Mikko-eno sekä mummo. Toiset enot olivat jo muuttaneet kukin oman katon alle. Matt-enon talo oli ihan lä- hellä vanhaa Pulakkaa ja Juho-enon talo oli toisella kukkulalla, vain laak- so oli välillä.

Pulakoita asui useampiakin tällä vanhan Pulakan mäellä. Tuomas-äijän kahden veljen Simon ja Mikon perheil- lä oli myös talot lähettyvillä. Mikko oli nainut Kempin lesken, Maria Sa- muelintytär Tuokon. Maria Samuelin- tyttären ensimmäinen mies oli Mikko Kemppi ja heillä oli jo monta lasta. Kun toinenkin isäntä oli Mikko, taloa kutsuttiin Mikkolaksi. Tästä toisesta avioliitosta syntyi uksi tytär Lovisa, joka meni naimisiin Mikko Revon kanssa Kaarnajoelta. Äijän toinen veli Simo oli naimisissa rautulaisen Anna

Köningin kanssa. Tätä taloa kutsuttiin Simolaksi, isännän mukaan. Pulakka – niminen isäntä oli siis viidessä talossa Neusaareissa.

Äijän ja hänen veljiensä vanhemmat, Simon Pulakka ja hänen vaimonsa Maria Tuomaantytär Kopperoinen oli- vat muuttaneet Ojaniemestä Neusaa- reen. Heidät oli adoptoitu Kempin ta- loon, kuten kirkonkirjat kertovat. Hei- dän pojastaan tuli sittemmin isäntä Kempin taloon. Neusaartahan kutsu- taan myös Kemppiläksi, joka nimi juontanee Kempin talosta. Näin tämä Pulakoitten sukuhaara alkoi Metsäpir- tissä

Tämän hetken tiedon mukaan suvun kantaisä on 29.1.1755 Sakkolassa kuol- lut Sigfred Pulack ja hänen puolisonsa Maria Caroin, joka on kuollut 3.10.1735. Sigfred Pulack on ilmeises- ti syntynyt 1600-luvun lopulla. Kun 1980-luvun lopulla etsin äitini lapsuu- den kotipaikkaa Neusaaresta, minut mykisti paikan kauneus. Taipaleenjo- ki, josta olin kuollut niin monet tari- nat, ja Laatokka, tuo mahtava vesi, sekä viljavat peltoaukeat. Olipa heillä on- nea, ajattelin, omistaa näin rehevä ja luonnonkaunis synnyinseutu. Paikan kauneutta ei kai ehditty ihastella, kos- ka äiti ei mitenkään sitä erikoisesti mainostanut. Jokapäiväinen työ vei kaikki voimat.

Jos minä saisin valita, ottaisin koti- paikakseni juuri tuon maiseman. Kun kävelen entisellä Pulakan mäellä ja kääntelen kiviä rakennusten perustuk- silla, minulla on hyvänolon tunne. Minäkin olen yksi lenkki tästä ketjus- ta. Nyt ymmärrän äitini tarinat, kun kuljen niitä jälkiä, joita hän ja hänen sukunsa ovat joskus kulkeneet. Ehkä- pä aika tällä välillä onkin ollut vain unta, pienen ihmisen pienestä näkökul- masta nähtyä unta. Suurempi voima näkee kokonaisuuden, jossa kaikki liit- tyy yhteen. Kaiken on täytynyt mennä näin, missään ei ole tapahtunut virhet- tä. Sukupolvet ja aika vaihtuvat – maa pysyy.

Näin ajatellen 14.3.1998 Tampereel- la

Maria Pirhonen

Vilakkalan tanhutaiteiset

Vilakkalan nuorisoa ja tanhuohjaaja Aino Jääskeläinen Karjalais- ten kesäjuhlien aikana Hämeenlinnassa 19467. Edustimme tanhu- joukkueena Oriveden Karjalaseuraa. Toinen osa meistä ”tytöis- tä” elelee ja vanhenee Orivedellä ja osa on löytänyt olinpaikkansa muualta päin Suomea. Aaro, Kaino ja Aino ovat pois keskuudes- tamme – he kulkevat muistoissa mukana, toteaa kuvan julkaista- vaksi lähettänyt Veera Viskari.

Kieltä ja kulttuuria Bomballa

Karjalan kieleen ja kulttuuriin perehdytään tuetulla lomaviikolla 29.6.- 5.7.1998 Bomban karjalaisessa lomakeskuksessa Nurmeksessa. Kouluttajana toimii Ljudmila Markianova Petroskoista (livvi) ja Pekka Zaikov (viena)

Viikon aikana opiskellaan ja puhutaan karjalan kieltä ja tutustutaan karjalai- sen kulttuurin ominaispiireisiin. Viikon teemoja ovat mm. karjalantalo, kyly eli sauna ja karjalainen kylä. Iltaisinkin on yhteistä ohjelmaa.

Lomatukea voi hakea Lomayhtymästä puh. 09 – 8870 6699 Helsinki. Tukiha- kemukset pitää olla perillä kaksi kuukautta ennen viikon alkamista.

Mikäli lomatukea ei hae, voi ilmoittautua suoraan Bomballe puh. 013 – 687 200.

PULAKAN SUKUSEURA ry:n KESÄTAPAHTUMA

on sunnuntaina 19.7.1998 klo 12 – 18 Tampereella Arctia Hotel Rosendahl'in Talvipuutarhassa, Pyynikintie 13. Bussilla nro 27, joka kulkee rautatieaseman ohi Keskustorin kautta Tahmelaan, pääsee Rosendahl'in pysäkillle.

Lounas buffetpöydästä maksaa 75,- markkaa. Toivomme runsasta osanottoa.

Ilmoittautumiset 25.6.98. mennessä puh. 03 – 2132190 Maria Pirhonen,

Kortelahdenkatu 15 A 18, 33210 Tampere.

Hallitus

Keljan Kallosen kuva-albumista

Juho Kallosen ottamia kuvia on lait-
tanut julkaistavaksi tyttärensä Lilja
Rantala, omaasukua Kallonen. Hän
löysi isänsä jäämistöstä joukon vanho-
ja mustavalkoisia otoksia.

Keljasta lähtöisin oleva Lilja Ranta-
la asuu Huittisissa ja kertoo, että jou-
kolla kotikonnuilta lähteneitä "tyttö-
jä" tapaa edelleen kokoontua muiste-
lemaan lapsuuden aikoja.

**Kuvassa tytöt Orvokki
Leppänen (takana
vas.) Eila Paukku,
Lilja Kallonen, Raita
Paukku ja Irja
Koppanen -
tyttönimillään.**

**Juho Kallosen evakkotavaraa,
kuva on otettu 1942
Valkjärven asemalla.**

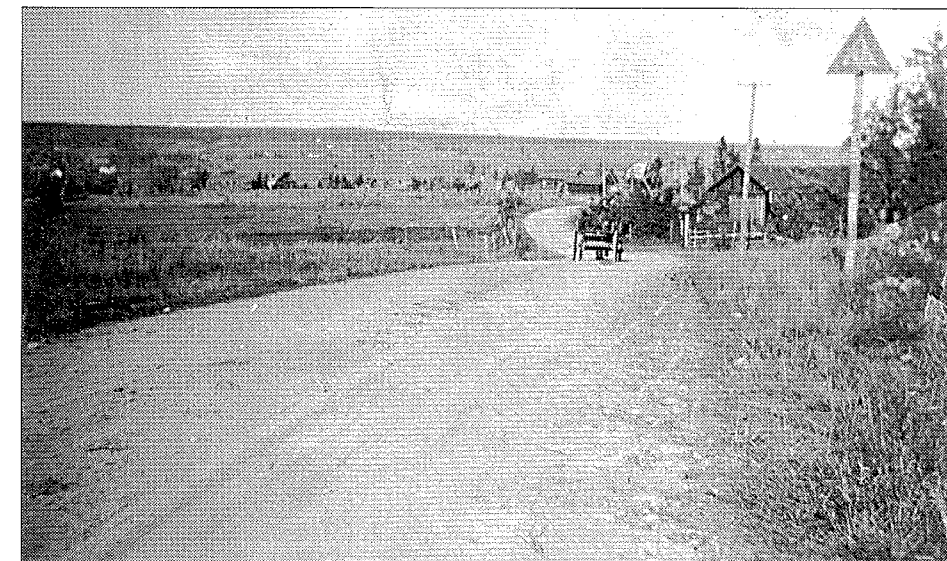
**Sunnuntaipäivän viettoja 1943 J. Kallosen pihassa. Vasemmalta Emil Kallonen, Simo
Kaartinen, Anna Kallonen, Elli Kallonen, Salomon Kallonen, Lahja Kallonen ja Lilja
Kallonen.**

**Juho Kallosen lapset, vanhin
Urho, Veikko, Torsti, nuorin
Lauri, Orvokki, Pentti ja
Lilja. Kuva otettu evakkona
Hämeenlinnassa.**

**Joonas Kallosen talon
rauniot.**

**Hevospelillä mennään
Runteenmäen maisemis-
sa - silloin joskus.**

Kansakoululaisia Kiviniemestä vuodelta 1929

Kiviniemen pohjoisen kansakoulupiirin ensimmäisen luokan oppilaat 15.12.1929, luokat I-IV.
Takana opettaja Johannes Karvonon.

Kuvan lähetti julkaistavaksi Matti Vääänen Tampereelta.

Karholan Kyllikillä taas taidenäyttely

Sakkolan Karholasta kotoisin oleva Kyllikki Posio on pitänyt toisen kuvataidenäyttelynsä Heinolassa. Kyllikki on Varpu ja Tuomas Tenkasen lapsista nuorin.

Kyllikki Posio sanoo olevansa kaikkiruokainen taiteen suhteen – myös omissa töissään. Hän taiteilee usein taulujaan eri tekniikoilla ja aiheetkin vaihtelevat. Eniten hän on kuitenkin maalannut akvarelleja. Maalausten tyyli on useimmiten realistinen, mutta ei valokuvamaisen yksityiskohtainen.

Parikymmentä vuotta alaa harrastanut Kyllikki Posio on hankkinut oppia kuvataiteeseen avoimesta korkeakoulusta sekä kansalaisopistosta. Omien näyttelyidensä lisäksi hän on osallistunut yhteisnäyttelyihin Heinolassa, missä nykyisin asustaa. Nuorempana hän asui Ruovedellä.

Oja- niemen kylän nimiä kansan- kielellä

Maija-Liisa Lamppu Helsingistä on lähettänyt listan, johon on laitettu ylös Sakkolan Ojaniemen kylän paikannimistöä kansankielellä.

- Joka paikalla kylässä oli oma kylälaisten antama erikoisnimensä; osa asujainten, osa luonnonmuodostuksen mukaan. Tässä ne, jotka sisareni kanssa muistimme:

1. Hiekkaranta. 2. Suvenhän-
tä 3. Möngönharju 4. Koppoli
5. Säätinmäki 6. Mönkö 7.
Möngönranta 8. Möngönlam-
pi 9. Kuoppamäki 10. Kor-
venmäki 11. Rokokivi 12. Lä-
tyskät kivet 13. Ojaniemen
puro 14. Lampuniemi 15. Ylä-
haka 16. Ruoppa 17. Suosil-
mä 18. Suosilta 19. Suosillan
puro 20. Kupanen harju 21.
Likast' kujast' 22. Juohteen-
haanniemi 23. Pajamäki 24.
Tuomarinmäki 25. Nihinnot-
ko 26. Sikiönmäki 27. Lah-
denmäki 28. Olkkais'aho 29.
Karvasen niemi 30. Naskalin
niemi 31. Lahdenmäki 32.
Paukunmäki 33. Tervahau-
toinmäki 34. Kolm'kanta 35.
Onnennotko.

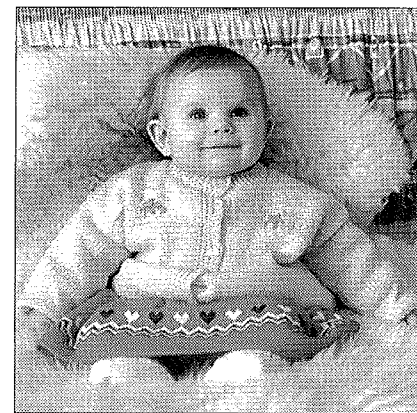
Valmistuneita

Taina-Riitta Nihti on valmistunut 26.9.1997 Joensuun yliopiston Savon-
linnan koulutuslaitoksesta kasvatustie-
teen maisteriksi, tekstiilityön opetta-
jaksi.

Hänen isovanhempansa ovat Hilja ja
Väinö Nihti Sakkolan Ojaniemestä.

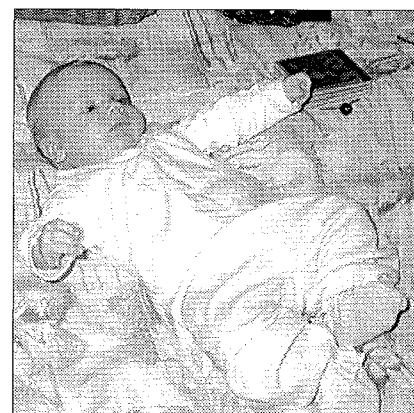

Nuoran sukuun syntynyt vauvoja

Sakkolan Petäjärveltä kotoisin ole-
van Kalervo Nuoran lapsille on syntynyt
uusia jälkeläisiä.

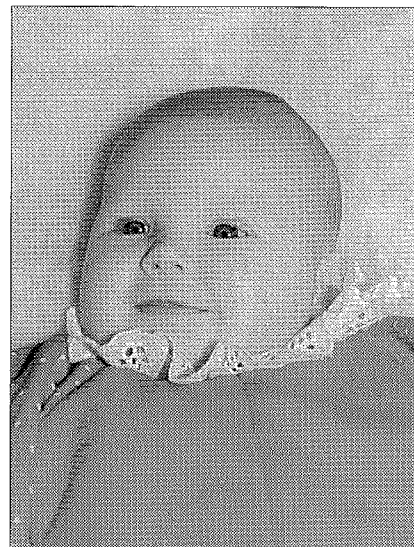
Tottijärvellä syntyi 4.10.1996. Sauli
ja Anna (os. Leskinen) Nuoralle tyttö.
Saulin isä oli Kalervo Nuora Petäjä-
rveltä ja Annan äiti Aune (os. Turkki)
on lähtöisin Valkjärveltä ja isä Ilmari
oli lähtöisin Käkisalmelta.

Tottijärvellä 15.10. 1997 syntyi Vil-
le ja Päivi (os. Kulo) Nuoralle poika.
Ville on Kalervo Nuoran poikia.

Lempäälässä 29.11.1997 syntyi Vei-
jo ja Päivi (os. Nuora) Matikalle tyttö.
Veijon isä Toivo on lähtöisin Räisäläs-
tä ja äiti Hilka (os. Häkli) Kirvusta.
Päivi puolestaan on Kalervo Nuoran
tyttäriä Petäjärvän sukuhaarasta.

Kohtaamisia Saaroisten muistoissa

Etsintäkohteenani oli taannoin Saaroisten satama. Aune Ahtiainen – joka tuntee äitinkin sukua myöden – otti yhteyttä minuun, ja sitten saatiin vielä tavatakin.

Aunehan on runoilija Aleksanteri Aavan tytär, ja toimi nuorena Saaroisten osuuskaupan myyjänä. Äitini syntymäkodin oli aivan lähellä kauppoja.

Saaroisten satama ja muut asiat tulivat tärkeiksi, kun kerran näin Suvannon Seutu lehdessä valokuvan Saaroista. Meni silti vuosia, ennen kuin aloin penkoa asiaa toden teolla.

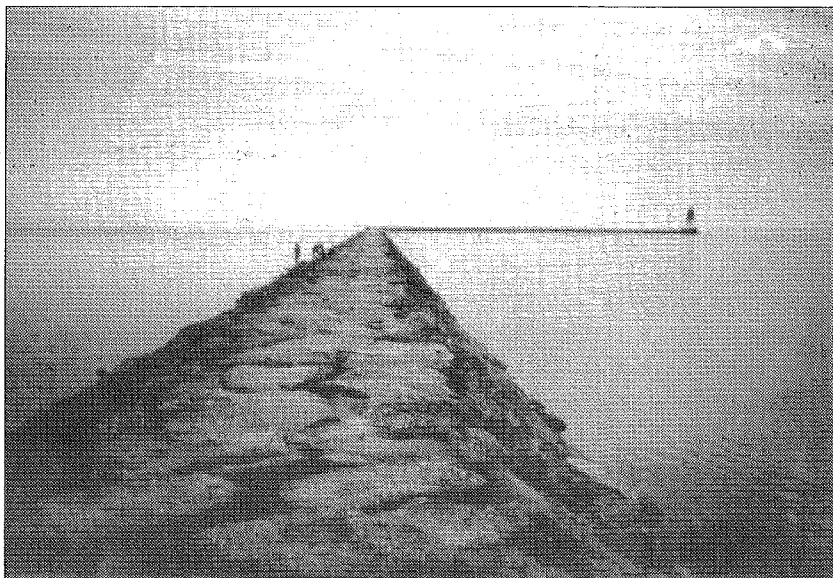
Muistan, että kävelin usein kivisellä aallonmurtajalla. Kävin myös äitini veljien, Aapon ja Aleksin, mukana majakkalaivalla, isolla moottoriveneellä. Majakkalaiva oli laivareitillä, puolivälissä Valamoa.

Nyt olen saanut siis yhteyden Aune Ahtiaiseen ja Saima Valtoseen. Kävin kylässä, kutsuivat oikein. Kuva on otettu Punkalaitumella Saiman asunnon ovella.

En muuten pistäisi hanttiin, vaikka pääsisin jonkun metsäpirttiläisen porukassa käymään Saaroissa. Itse emme sitä viime kesänä löytäneet. Että soitelkaapa, jos joku on menossa. Heinäkuussa ei sovi 23.-26. päivinä.

Arvo Meskanen
Karpalokuja 10
37130 Nokia
puh. 03- 341 3030

**Tämä Suvannon Seudussa
muutama vuosi sitten julkaistu
kuva Saaroisten satamasta
saattoi yhteen "vanhoja
tuttuja".**

Sakkola-Seuran vuosikokoukset

Sakkola-Seura ry:n vuosikokouksessa Karjalatalossa 22.3. katsottiin hartaina video viimekesäisistä pitäjäjuhlista kotikonnuilla. Sakkolalaiset "valtasivat" kotiseutunsa yhdeksi viikonlopiksi. Väkeä oli tullut tusinalla linja-autolla ja pienemmät autot lisäksi. Tunnelma oli koskettava vielä videonkin välityksellä.

Kokouksessa suunniteltiin tämän vuoden tapahtumia. Luvassa on teatteria Karjalatalolla, kevätretki ja kirkkopyhä 3.5. Mäntsälään, jossa "oma" pappi Leena Repo. Tietysti osallistumme joukolla kesäjuhliin Salossa ja heinäkuussa on sauna- ja tarinailta Jollaksessa Karjalaisten kesäkodilla.

Elokuun 2.8. kohokohta on tietysti Sakkola-juhlat Juupajoella ja syyskuussa vietämme Kädentaidot tarinailtaa sekä lokakuussa järjestetään ilta "Sakkola sodissa". Lopuksi tietysti joulukuussa vietetään pikkujoulua. Osallistumme lisäksi Karjalan Liiton ja muiden karjalaisseurojen sekä Virkki Käsiyömuuseon toimintaan.

Henkilövalinnat sujuivat sopuisasti. Johtokunnan erovuoroisen Urho Kallosen tilalle valittiin Risto Rantakari, koska Kallonen ei halunnut enää tulla valituksi. Maija-Liisa Lamppu ja Eliina Laine valittiin uudelleen. Seuram-

me perustajajäsen ja aikaisemmin 12 vuotta puheenjohtajana toiminut Reino Söder pyysi eroa vedoten korkeaan ikäänsä, vaikkei ollutkaan erovuorossa. Hänelle myönnettiin ero, varsinkin kun hän oli tuonut kokoukseen seuraajakseen Pekka Pärssisen.

Varajäseniksi valittiin Mirja Antila ja Heikki Karjalainen. Tilintarkastajiksi valittiin Maj-Lis Stenbäck ja Enni Strenzell, varalle Aulis Airo ja Meeri Lampinen. Puheenjohtajana jatkaa Eila Aro. Muut johtokunnan jäsenet ovat edelleen Petri Airasvirta, Meeri Häkkinen sihteerinä, Markku Naskali, Anni Purontaa taloudenhoitajana ja Irma Toivonen.

Tänä kesänä on tiedossa moniakin kotiseutumatkoja. Osallistumme metsäpirttiläisten kanssa Taipaleenjoen 180-vuotisjuhliin, monilla on lisäksi sukutapaamisia ja elokuussa on vielä Sakkolan sankarivainajien uuden muistomerkin paljastus.

Kotiseutumatkoilla on jälleen varmasti myös nuoria, jotka saavat kosketuksen sukunsa asuinsijoihin. Monet heistä saavat kaipuun sieluunsa, joka on kantanut meitä vanhempia vuosikymmenet.

-EA

Käsityömuuseo kaipaa sponsoreita

Virkki Käsiyömuuseolla on meneillään 20-vuotisjuhlavuosi, joka pitää sisällään näyttelyitä ja tapahtumia. Oma kesäistä syntymäpäiväänsä käsityöneuvos Tyyne-Kerttu Virkki viettää 5.6.1998.

Korkeaan ikään ehtinyt neuvos on myös edelleen itse esittelemässä muuseon näyttelyesineitä torstaista-sunnuntaihin kello 12-15. Esillä on kaikkiaan parituhatta esinettä.

Helsingin Karjalatalolla nykyisin majaa pitävä museo kaipaa toimintansa tukijoita. Käsiyökulttuuria kannattavia lahjoituksia toivotaan tilille Merita Erot. Orivuori 124350-21760.

**Tiedoksi lukuisiin
kyselyihin:**

**Suvannon
Seudun
tilaus-
maksut**

**kuluvasta vuodesta 1998
lähetetään toukokuussa.**

Musiikkimiesten ja kirjailijoiden Kannas

Karjalan Liiton kulttuurimatka Imatralta Viipuriin ja Terijoelle tehdään 29.5.-2.6.1998. Teemana on Kannaksen rikas kulttuurielämä, erityisalueena musiikki ja kirjallisuus. Matkan asiantuntijaoppaina toimivat FM Olli Junkkari ja FT Jyrki Paaskoski.

Junkkarilta ilmestyi loppusyksystä karjalaista kuorolaulu- ja musiikkitoimintaa esittelevä teos "Laulun laaja kotimaa". Hän valmistee tällä hetkellä

myös uutta karjalaista laulukirjaa.

Paaskoski väitteli syksyllä Helsingin yliopissa vanhan Suomen lahjoitusmaa-alueista ja valmistee tällä hetkellä Saimaan kanavaan liittyvää historiateosta.

Imatralta alkavan matkareitin varrella kuullaan totta ja tarua karjalaisesta taiteilijaelämästä ja nähdään mielenkiintoisia kulttuurikohteita. Viipurin Pyöreässä tornissa kuullaan elämää

musiikkia – siellä konsertoivat Wiipurin Osakunnan Laulajat.

Minkähänlainen oli Paavo Rintalan Viipuri, Olavi Paavolaisen Kivennapa? Entä mitä Edith Södergran tarkoitti runollaan Maa, jota ei ole? Vastauksia saa matkan varrella. Ilmoittautua voi matkatoimisto Fonnsoviin, 09- 694 2511. Lisätietoja saa myös Karjalan Liitosta puh. 09 – 799 077.

Myllärin perhepotretti

Mylläri, työmies Aleksanteri Matinpoika Systä, Sakkola Kk, perheineen kuvattuna noin vuonna 1915.

Pojat vasemmalta Tauno, Uuno, Toivo ja Väinö. Äidin, Anna-Maria, omaasukua Skyttä, sylissä Aili-tytär. Isän polvella tytär Lempi, joka ainoana elossa olevana perheestä asuu Turussa.

Tutkimusten mukaan Systien suku on asunut Sakkolassa ainakin 1600-luvulta lähtien. Tosin nimi on alkujaan ollut Ystävä, 1750-luvulla muuttunut syystä tai toisesta, Systäksi.

Kuvan lähetti Tauno Toivonpoika Systä.

TERVETULOA PIKKUBUSSIMATKALLE SAKKOLAAN

mukavasti, nopeasti, turvallisesti. Kotiovelta kotiovelle tietenkin,
mukaan mahtuu myös kaksi pyörätuolia.
MYÖS LAATOKAN YMPÄRIKIERROKSET.

Matkatoimisto Taksi Suominen, puh/fax: 02- 248 5847, auto 049 221 940.

Muista
kesän 1998
**PITÄJÄ-
JUHLAT
JUUPA-
JOELLA**

Kirja Karjalan perinne- ruuista

Karjalaisista perinneruuista kertoja kirja julkaistiin maaliskuussa. Karjalaisen ruokakulttuurin tyypillisimmät reseptit esitellään laajasti teoksessa, jonka on toimittanut Pirkko Sallinen Gimpl karjalaisen perinteen työryhmän keruun pohjalta. Julkaisija on Karjalan Liitto.

- Karjalaisten ruokien äärellä emme voi olla hämmästelemättä entisaikojen ihmisten kekseliäisyyttä, kun he vaatimattomista aineksista loihitivat jotain erikoisen hyvää, kertoo FT. Sallinen-Gimpl.

Runsaasti kuvitetuissa 23 vihkosissa esitellään yleisesti karjalaisia ruokailutapoja ja yleisohjeita. Reseptien valinnassa on huomioitu koko luovutettu Karjala. Siksi on otettu 23 erillistä pitäjäpainosta, joissa on kustakin pitäjäparista tai kolmikosta esitelty yleisosan lisäksi kahdeksan sivun laajuudella näiden tyypillisimpiä erikoisuuksia.

Ruokakirjanen maksaa 25 markkaa.

Karjalaisten kirkkojen kokoomisprojekti valmiina Hiljaiset kirkot nyt kirjana

Etelä-Karjalan museon julkaisusarjan uusin, kaksiosainen teos, on ilmestynyt yhteisnimellä Antreasta Äyräpään-Hiljaiset kirkot. Se esittelee Karjalassa toimineitten seurakuntien kirkkoja ja niiden esineistön runsasta ja arvokasta kulttuurihistoriaa.

Toinen nide, Karjalan luterilaiset kirkot ja seurakuntien pyhät esineet sisältää myös artikkelin Karjalassa toimineista katolisista kirkoista. Toinen nide käsittelee aihetta Karjalan ja Petsamon ortodoksiset kirkot ja kirkkotaide.

Teos on kokonaisuus siitä Karjalan kirkollisesti kulttuurista, joka tänä päivänä yhä jatkaa elämäänsä hajallaan eri puolilla Suomea, osana uusien kotiseurakuntien perintöä.

Hiljaiset kirkot – taidearteita Karjalasta, on yhteinen otsake vuonna 1995 aloitetulle tutkimukselle, joka paneutui luovutetun alueen luterilaisen ja ortodoksisen kirkkotaiteen tunnetuksi tekemiseen. Työryhmä sai apurahaa kolmena vuonna Suomen Kulttuurirahastolta.

Kirjan tekijät kiittävät lämpimästi eri yhteistyötahojaan. Kiitokset kuuluvat myös pitäjaseuroille ja säätiöille, jotka hanketta tukivat.

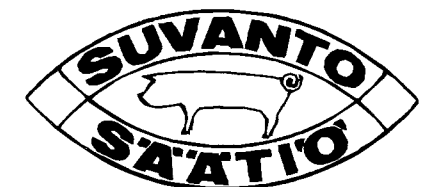
Kaksiosaisen julkaisun niteet maksavat 150 ja 120 markkaa, yhteishintana on 250 mk. Tilauksia voi tehdä Etelä-Karjalan museolta p. 05 – 616 2261.

SEURAAVA SUVANNON SEUTU ILMESTYY

kesäkuussa juhannuksen aikaan.

Lehteen tarkoitettu aineisto
pitää olla toimituksessa viimeistään
perjantaina 29.5.1998.

SUVANNON YMPÄRISTÖN
KOTISEUTULEHTI

Tilaa omaksi tai lahjaksi, vuosikerta 80,-

SAKKOLAN HISTORIA

Toinen, uusittu painos Sakkolan historiaa on edelleen saatavana, samoin kirja Sakkolan kylät tuvasta tupaan.

Kirjoja voi hankkia Osuuspankin konttorista Lempäälässä.

Kirjoja myyvät myös Eino Kuisma, Punkalaidun, sekä Lempäälässä
Anneli Kuisma, Esteri Lopenen ja Aaro Viskari
Anneli Kuisma hoitaa postitettavat tilaukset, puh. 03- 3748 410

Sakkolan historia II maksaa 70 markkaa ja
Sakkolan kylät tuvasta tupaan 110 markkaa.
Postilähetysistä peritään lisäksi lähetyskulut.

**HANKKIKAA NYT PITÄJÄTEOKSIA
- VAIKKAPA LAHJAKSI!**

SAKKOLAN PITÄJÄ- JUHLAN VIDEO

Saatavissa nyt myös 50 minuutin mittainen pitäjäjuhlavideo kesän 1997 juhlista Sakkolassa. Tilaa värikäs dokumentti historiallisista juhlallisuuksista Karjalan kotikunnilta hintaan 150 markkaa.

TILAUKSET:

Ilpo Kuparinen puh. 03- 3738 195, 254 0640 tai 0400 307 550
Videota voi myös noutaa Crane Video Oy:n toimipisteestä
Tampereen Näsilinnankatu 28
tai Vesilahdesta Kuparisen kotoa Rautialantie 525.
Tilauksia otetaan vastaan myös Suvanto-Säätiössä.

Muutimme Viialassa Yritystalo Parkkiin, ent. Nahkatehdas.

**- Autojen peltitöitä - Autojen maalauksia - Jarrutöitä -
Huoltoja - Vanteiden hiekkapuhallusta ja maalausta -
Muita hiekkapuhallus- ja maalaustöitä**

PIR – KONE OY

Töitä vastaanottaa Osmo Kankkunen,
puh. 03 – 5433653, 049- 929653, fax. 03- 3416279

PITO-KALAASI KY

Juhla- ja merkkipäiväpalvelu Aila ja Kati Heikkilä, Tampere

Puh. 03-343 3902, 03-266 2002

VALMISTAMME JUHLANNE KOTITEKOISIN TUOTTEIN!

JÄRJESTÄMME MYÖS OHJELMAA.

P. Nuora Ky

37560 KULJU

Puh. 367 6100

**TILAA SINÄKIN
OMA**

SUVANNON SEUTU

◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆

*Seuraava lehti
ilmestyy kesäkuussa
juhannuksena aikaan.*

SUVANNON SEUTU

**Suvannon ympäristön
kotiseutulehti**

Ilmestyy vuonna 1998 8 kertaa

Tilaushinta

80 mk/vuosikerta

Ilmoitushinnat

1 mk palstamillimetri (+alv 22%)

Toimituksen konttori ja osoite

Rautasema, 37550 Lempäälä
Puhelin (03) 374 8448 ilt.

Postisiirtotili

TA 359 751

Pankki

TSOP, 37500 Lempäälä
Tilinumero 522803-211955

Vastaava toimittaja

Marjo Ristilä-Toikka

Toimituskunta

Esko Kallonen
Eero Koppanen
Ritva Koski
Juha Kuisma
Hannu Paukku